

ПРОЄКТ

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Фінансові системи та цілі сталого розвитку

(вибірковий ОК)

(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньо-наукової програми Фінанси, банківська справа та страхування

(назва)

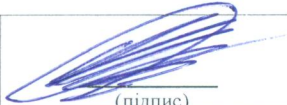
за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування

(шифр, назва)

на III (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

Суми – 2021

Розробники В.Бас Борисова В.А., д.е.н., професор, професор кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри: фінансів, банківської справи та страхування (назва кафедри)	протокол від _____ .№ _____		
	Завідувач кафедри	 (підпис)	доц. М.М. Геєнко (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми В. А. Борисова
(підпис)(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма В.Бас Н.І. Строченко
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: _____
(ПІБ)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____ (_____)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____ 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Фінансові системи та цілі сталого			
2.	Факультет/кафедра	Факультет ЕІМ кафедра фінансів, банківської справи та страхування			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для				
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	ВКЗ Фінансові системи та цілі сталого розвитку			
6.	Рівень НРК	8 рівень НРК			
7.	Семестр та тривалість вивчення	4 семестр, 3 тижні			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
10.	денна форма	20	30		100
11.	заочна форма	6	4		140
12.	Мова навчання	Українська			
13.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Борисова В.А., д.е.н., професор			
14. 1	Контактна інформація	Борисова В.А., viki.a.borisova@gmail.com, ауд.406а корпусу економіки та менеджменту. За консультацією можна звернутися щовівторка з 12.00 до 13.00.			
15.	Загальний опис освітнього компонента	Розкриває сучасні наукові підходи до розвитку фінансової системи, спрямованої на забезпечення цілей сталого розвитку, його варіанту, який адаптовано для національної економіки України. Викладається з метою опанування інструментарію оцінювання сильних сторін і вразливих місць фінансових систем різного рівня функціонування. Покликана ознайомити здобувачів ОНР «доктор філософії» зі стандартами концепцій і визначень, джерел даних і методів, які використовуються міжнародною науковою спільнотою для складання і поширення показників фінансової стійкості, які лежать у основі гарантованого забезпечення антикризового розвитку інституціональних агентів національної економіки.			

16.	Мета освітнього компонента	формування у здобувачів системи знань у галузі застосування сучасних методів, засобів та інструментів функціонування та розвитку фінансових систем з метою підвищення рівня сталого розвитку держави, регіону, галузі, конкретного суб'єкта господарювання.
17.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на дисциплінах: Методологія проведення наукових досліджень, Сучасні концепції у фінансах, Емпіричні методи у фінансах та є основою для виконання дисертації за науковим напрямом, пов'язаним з публічними фінансами
18.	Політика академічної доброчесності	У разі, якщо здобувач здає роботу іншого здобувача як свою власну, така робота анулюється і виконується повторно. У разі списування – повторне складання відповідного завдання. У разі використання текстових запозичень без належного цитування (академічний плагіат) - робота анулюється.
19.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4806

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹				Як оцінюється ДРН
	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 5	ПРН 8	
Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Розвивати теорії, концепції, моделі та принципи фінансів, банківської справи та страхування, усвідомлюючи економічні, соціальні та екологічні аспекти сталого розвитку та виклики, з якими вони пов'язані.	Узагальнювати наукові дослідження у фінансах, банківській справі і страхуванні, виділяти не вирішену частину проблеми та синтезувати нові наукові положення та ідеї поєднуючи фінансову теорію та емпіричні докази.	Самостійно обирати та використовувати методи дослідження (економетрії, статистики, моделювання тощо), релевантні до наукового завдання у спеціалізованій сфері дослідження, аргументовано та доброчесно формувати висновки.	Використовувати інформаційні технології під час викладання, навчання та дослідження у роботі з джерелами, збиранні та обробці даних, представленні результатів дослідження	
ДРН1 досліджувати та обговорювати питання, пов'язані з розвитком фінансових систем в контексті досягнення цілей сталого розвитку, особливостей їхнього формулювання для України	x	x		x	Аналітичний огляд з презентацією Письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді)
ДРН2 правильно визначати проблеми у сфері забезпечення фінансових засад сталого		x		x	Есе,

¹ Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибіркових ОК) ОП III

розвитку на макро- мезо- та мікроекономічному рівнях					
<p>ДРН 3 демонструвати практичні навички науковця з фінансів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інтерпретувати фінансові звіти окремих секторів національної економіки з точки зору досягнення бажаного рівня сталого розвитку; - розраховувати показники стабільності фінансового розвитку для фінансових корпорацій та інших секторів національної економіки; - розробляти комплексну систему заходів щодо формування фінансових засад сталого розвитку на макро- мезо- та мікроекономічному рівнях; - тлумачити та розкривати основні поняття та категорії навчальної дисципліни 	x	x		x	Виконані практичні завдання. Письмовий екзамен
<p>ДРН 4 давати моральну оцінку власним вчинкам, коректно покладатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей, усвідомлюючи норми академічної доброчесності</p>				x	Аналітичний огляд з презентацією

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. з		Лаб. з.				
	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	
<p>Тема 1. Наукові основи стратегії сталого розвитку природи та суспільства Основні поняття і визначення сталого розвитку. Концепція сталого розвитку. Історія формування концепції сталого розвитку суспільства. Формування закономірностей взаємодії людини і природи. Механізми та основні характеристики стійкості систем. Механізми зворотного зв'язку: негативний зворотній, позитивний зворотній. Фінансова система та її зміни при переході на економіку сталого розвитку.</p>	4	-	6	-	-	-	20	28	[1-3, 6]
<p>Тема 2. Принципи забезпечення стійкого розвитку соціально-економічних систем Умови прогресивного розвитку соціально-економічних систем. Принципи суспільної організації в просторі або принципи "екологічної республіки". Принципи екологічних цілей, або від задоволення потреб - до формування життєблагодатних комплексів. Індикатори сталого розвитку. Розрахунок індексу людського розвитку.</p>	4	2	6	2	-	-	20	28	[1-3, 6] [43-44]
<p>Тема 3. Цілі сталого розвитку, адаптовані для України. Подолання бідності. Подолання голоду, розвиток сільського господарства. Міцне здоров'я і благополуччя. 4. Якісна освіта. Гендерна рівність. Чиста вода та належні санітарні умови. Доступна та чиста енергія. Гідна праця та економічне зростання. Промисловість, інновації та інфраструктура. Скорочення нерівності. Сталий розвиток міст і громад. Відповідальне споживання та виробництво. Пом'якшення наслідків зміни клімату. Збереження морських ресурсів.</p>	4	-	6	-	-	-	20	28	[7-9]

Захист та відновлення екосистем суші. Мир, справедливість та сильні інститути. Партнерство заради сталого розвитку.									
Тема 4. Фінансова глобалізація та її вплив на національні фінансові системи Фінансова глобалізація. Міжнародні валютно-фінансові потоки, їх напрями. Система класифікації міжнародних валютно-фінансових потоків. Міжнародна система перерозподілу фінансових ресурсів. Міжнародні фінансові організації. Міжнародний валютний фонд. Особливості формування ресурсів та кредитні програми МВФ. Склад Групи Світового банку. Діяльність Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної асоціації розвитку, Міжнародної фінансової корпорації. Особливості діяльності європейських валютно-кредитних організацій	4	2	6	2	-	-	20	28	[1-3, 6] [43-44]
Тема 5. Податкові системи та їх роль у стимулюванні сталого розвитку країни. Сучасні принципи оподаткування. Поняття і структура національної податкової системи. Гнучкість окремих видів податків. Форми національної податкової системи. Специфічні форми механізму використання податкових систем. Екологічне оподаткування.	4	-	6	-	-	-	20	28	[1-3, 6]
Всього	20	6	30	4	-	-	100	140	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	К-сть годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	К-сть годин
ДРН1 досліджувати та обговорювати питання, пов'язані з розвитком фінансових систем в контексті досягнення цілей сталого розвитку, особливостей їхнього формування для України	Перевернутий клас (flipped classroom) або навчання через діалог Дискусія	8	Читання (опрацювання теоретичного матеріалу) Дослідження проблеми (бібліотечне, інтернет видання та рекомендовані джерела інформації)	12

			Самооцінювання знань	
ДРН2 правильно визначати проблеми у сфері забезпечення фінансових засад сталого розвитку на макро- мезо- та мікроекономічному рівнях	Оглядова та проблемна лекції, пояснення, ілюстрації Робота на практичних заняттях Навчання через дію Консультації викладача	8	Читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження проблеми, самооцінювання	12
ДРН 3 демонструвати практичні навички науковця з фінансів: - інтерпретувати фінансові звіти окремих секторів національної економіки з точки зору досягнення бажаного рівня сталого розвитку; - розраховувати показники стабільності фінансового розвитку для фінансових корпорацій та інших секторів національної економіки; - розробляти комплексну систему заходів щодо формування фінансових засад сталого розвитку на макро- мезо- та мікроекономічному рівнях; - тлумачити та розкривати основні поняття та категорії навчальної дисципліни	Робота на практичних заняттях, консультації викладача, метод кейсів (case study)	8	Читання (опрацювання теоретичного матеріалу) Виконання практичних робіт Самооцінювання знань	12
ДРН4 давати моральну оцінку власним вчинкам, коректно покладатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей, усвідомлюючи норми академічної доброчесності	спілкування	8	Перевірка на плагіат власного аналітичного огляду,	12

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання з дисципліни передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Аналітичний огляд за обраною темою* з презентацією	30 балів / 30%	3-й тиждень
2.	Есе	20 балів / 20%	1-й тиждень
3.	Виконані практичні завдання	20 балів / 20%	2-3-й тиждень
4.	Письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді)	30 балів / 30 %	за розкладом
	Всього	100 балів	

* Перелік рекомендованих тем для дослідження актуальних проблем розвитку фінансових проблем та цілей сталого розвитку:

1. Структура національної фінансової системи.
2. Основні джерела формування бюджету України.
3. Проблеми та перспективи розвитку фінансової політики України
4. Види мікрофінансових послуг та їх роль у забезпеченні соціально-економічного розвитку.
5. Формування вимог до розвитку фінансового нагляду у контексті стратегічного розвитку економіки і фінансового сектору України.
6. Сутність та канали поширення банківської кризи в контексті формування об'єктного поля антикризового державного регулювання.
7. Перезавантаження банківської системи України в контексті створення стабілізаційних механізмів.
8. Особливості розкриття інформації щодо власників банків у різних країнах світу.
9. Дослідження впливу внутрішніх і зовнішніх факторів кредитної активності банків на їх стійкість.
10. Порівняльна характеристика внутрішнього та зовнішнього державного боргу України: теоретичний та практичний аспекти.
11. Управління державним боргом через інструменти фондового ринку.
12. Розвиток механізмів вибору інструментів антикризової політики держави в умовах розвитку комплексної фінансово-економічної кризи.
13. Ідентифікація та прогнозування боргових криз як ознак втрати боргової стійкості держави
14. Дослідження факторів впливу на бюджетний дефіцит
15. Національні завдання цілей сталого розвитку.
16. Зіставлення глобальних завдань цілей сталого розвитку із національними завданнями.
17. Інформаційне забезпечення моніторингу досягнення цілей сталого розвитку.

5.2.2. Критерії оцінювання

<i>Аналітичний</i>	<i><18 балів</i>	<i>18-22 балів</i>	<i>23-26 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
<i>огляд з презентацією</i>	незначна обізнаність щодо проблеми, наведено короткий опис. Не демонструє самостійного мислення щодо обраної теми.	Наведено більшою мірою опис проблеми (без аналізу) недостатнє обґрунтування основних моментів, не достатньо послідовна аргументація, презентація відсутня або подана поверхнево. Опрацьована лише література, що рекомендована викладачем.	Продемонстровано розуміння, глибину та / або деталізацію проблеми; основні проблемні аспекти обґрунтовані, аргументи є послідовними; вивчаються різні точки зору, презентація є змістовною, послідовно. Опрацьована література лише рекомендована викладачем	Досить глибоко та / або детально розкрита проблема, проаналізовані різні погляди на проблему; всі основні моменти викладені, аргументи послідовні та вагомі; аналізуються різні точки зору, наводяться власні пропозиції.
<i>Есе</i>	<i><13 балів</i>	<i>14-17</i>	<i>18-19 балів</i>	<i>20 балів</i>
	Відсутня аргументація власної позиції, бракує прикладів, відсутній висновок	Поверховість висвітлення теми, не простежується основна думка, відносно логічна побудова, середній рівень словникового запасу, приклад не є доречним; висновок сформульовано нечітко.	Самостійно побудований, послідовний, повний, логічно викладений текст, висновок відповідає темі; виявлені недоліки засвоєння двох показників тезу чітко не сформульовано, відсутність виразної особистісної позиції, належної її аргументації.	Вичерпне висвітлення теми, використання з різних джерел інформації для розв'язання певних проблем, логічність і послідовність викладу, висновок відповідає запропонованій темі органічно впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладі
<i>Виконані практичні завдання</i>	<i><13 балів</i>	<i>14-17</i>	<i>18-19 балів</i>	<i>20 балів</i>
	Відсутня аргументація власної позиції, відсутні висновки	Простежується власна позиція, середній рівень словникового запасу, відносно логічна побудова виконання завдання, висновок сформульовано нечітко..	Самостійно виконане завдання і з аргументацією власної позиції, висновок сформульовано нечітко..	Самостійно виконане завдання і з аргументацією власної позиції, висновок сформульовано чітко і має завершений вигляд.
<i>Письмовий екзамен</i>	<i><18 балів</i>	<i>18-22 балів</i>	<i>23-26 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	<60% правильних відповідей, проблемні завдання не виконано	60-74 % правильних відповідей, проблемні завдання виконано частково	75-89 % правильних відповідей, проблемні завдання виконано з незначними неточностями.	90-100 % правильних відповідей, проблемні завдання виконано з повними аргументованими відповідями.

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотний зв'язок на аналітичний огляд та презентацію	після презентації
2	1. Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над есе, 2. Письмовий зворотний зв'язок на есе від викладача і від колег здобувачів	1. протягом занять, 2. протягом 2 тижнів після складання
3	Письмовий тест з елементами проблемних завдань	9-й тиждень
4	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після симуляції	під час занять

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основна

1. Проблеми та перспективи зміцнення стійкості фінансової системи України : аналіт. доп. / [Шемаєва Л. Г., Жаліло Я. А., Юрків Н. Я. та ін.] ; за наук. ред. Я. А. Жаліло – Київ : НІСД, 2021. – 104 с. https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-09/analytrep_06_2021.pdf
2. Орел В. М. Фінансова система як невід’ємна складова економічного процесу країни [Текст] / В. М. Орел // Український журнал прикладної економіки. – 2016. – Том 1. – № 1. – С. 141-152. – <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/2209/1/20.pdf>
3. Руденко Ю. М. Фінансові системи зарубіжних країн [Електронний ресурс] : навч посіб / Ю. М. Руденко, В. В. Токар. – К. : КНЕУ, 2010. – 348 с. https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=ifVAcAsAAAAJ&citation_for_view=ifVAcAsAAAAJ:NhqRSupF_l8C
4. Формування результатів навчання в науках про навколишнє середовище: тренінг-курс / Ю. В. Рибалко, О.В. Зазимко. – НУБІП, 2017. – Одеса: НУ «ОМА», 2017. – 50 с. https://nubip.edu.ua/sites/default/files/1.formuvannya_rezultativ_navchannya_v_naukah_pro_navkolishnie_seredovishche.pdf
5. Вступне слово до Проекту ТЬЮНІНГ – гармонізація освітніх структур у Європі. Внесок університетів у Болонський процес. – Режим доступу: http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General_Brochure_Ukrainian_version.pdf
6. Проблеми і перспективи розвитку фінансової системи України : монографія / І. О. Школьник, Т. А. Васильєва, С. В. Леонов та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. І. О. Школьник, д-ра екон. наук, проф. І. І. Рекуненка. – Суми : Сумський державний університет, 2017. – 343 с.
7. Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
8. Цілі сталого розвитку та Україна. Урядовий портал. <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>
9. Цілі сталого розвитку: Україна. Національна доповідь. https://mepr.gov.ua/files/docs/%d0%9d%d0%b0%d1%86%d1%96%d0%be%d0%bd%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%b0%20%d0%b4%d0%be%d0%bf%d0%be%d0%b2%d1%96%d0%b4%d1%8c%20%d0%a6%d0%a1%d0%a0%20%d0%a3%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d0%b8_%d0%bb%d0%b8%d0%bf%d0%b5%d0%bd%d1%8c%202017%20ukr.pdf
10. Вступне слово до Проекту ТЬЮНІНГ – гармонізація освітніх структур у Європі. Внесок університетів у Болонський процес. – Режим доступу: http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General_Brochure_Ukrainian_version.pdf

Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

11. Закон України «Про вищу освіту» (від 01. 07. 2014 № 1556-VII). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
12. Закон України «Про освіту» (від 05. 09. 2017 № 2145-VIII). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
13. Постанова Кабінету міністрів України від 23. 11. 2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>
14. Постанова Кабінету міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої

освіти (наукових установах)». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>

15. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Наказ МОН України від 13.07.2020 № 918. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0918729-20#Text>
16. Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15#n36>
17. Постанова Кабінету Міністрів України від 30. 12. 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п>
18. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». Наказ Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.03.2021 р. № 610 https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf

Додаткова

19. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cxq9/view
20. Національний глосарій: вища освіта, 2014 – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovdzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>
21. Гриньова М. В., Кононець Н. В. Компетентнісний підхід у професійній підготовці. Електронний посібник для самостійної роботи здобувачів третього освітньо-наукового рівня (доктор філософії)
22. Cedefop (2016). Application of learning outcomes approaches across Europe: a comparative study. Luxembourg: Publications Office. Cedefop reference series; No 105. https://www.cedefop.europa.eu/files/3074_en.pdf
23. Guide for Busy Academics Using Learning Outcomes to Design a Course and Assess Learning <http://sweb.cityu.edu.hk/teachingandlearning/new/resources/OBTL%20Action%20Verb.pdf>
24. Bowe Brian and Fitzmaurice Marian Guide to Writing Learning Outcomes <https://www.dit.ie/litc/media/ditlitc/documents/Microsoft%20Word%20-%20LearningOutcomesGuide.pdf>
25. Declan Kennedy, Áine Hyland, Norma Ryan Writing and Using Learning Outcomes: a Practical Guide https://www.fibaa.org/fileadmin/uploads/content_uploads/Writing_and_Using_Learning_Outcomes_02.pdf
26. [Accept](https://kodosurvey.com/blog/ultimate-guide-understanding-blooms-taxonomy#:~:text=The%20six%20levels%20of%20the%20original%20Bloom's%20taxonomy%20%2D%20Knowledge%2C%20Comprehension,for%20higher%20levels%20of%20thinking.) Jonathan Deller (2019) The Ultimate Guide to Understanding Bloom's Taxonomy. Available at: <https://kodosurvey.com/blog/ultimate-guide-understanding-blooms-taxonomy#:~:text=The%20six%20levels%20of%20the%20original%20Bloom's%20taxonomy%20%2D%20Knowledge%2C%20Comprehension,for%20higher%20levels%20of%20thinking.>
27. Стадний Є. Деякі рекомендації щодо впровадження етичних кодексів в українських вищих навчальних закладах <https://ntb.pstu.edu/images/files/rekomendazij.pdf>
28. Heuser, B. L. & Drake, T. A., 2011. Toward Global Academic Ethics through Accountability Systems. In: Creathing the Ethical Academy. Abingdon: Routledge
29. [Mihaylo Milovanovitch](#), [Caroline Macready](#), [Tinde Kovac-Cerovic](#), [Muriel Poisson](#) (2017) OECD Reviews of Integrity in Education: Ukraine 2017.
30. Review of the Education Sector in Ukraine Moving. Toward Effectiveness, Equity and Efficiency

(RESUME3) <http://documents1.worldbank.org/curated/en/884261568662566134/pdf/Review-of-the-Education-Sector-in-Ukraine-Moving-toward-Effectiveness-Equity-and-Efficiency-RESUME3.pdf>

31. Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності. Доступно на: <https://naqa.gov.ua/>
32. Bloom's Taxonomy: The Ultimate Guide <https://tophat.com/blog/blooms-taxonomy/>

Інформаційні джерела

33. Національний глосарій 2014-
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
34. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), 2015. https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
35. Матеріали проекту Tuning
unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General_Brochure_Ukrainian_version.pdf
36. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації -
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
37. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд -
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf
38. ISCED (МСКО) 2011 - <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
39. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 - <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
40. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів - <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
41. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Вид-во «Соцінформ». – Київ, 2010.

Наукова література для аналітичного огляду

42. Dochy, F., Segers, M., & Sluijsmans, D. (1999). The use of self-, peer and co-assessment in higher education: A review. *Studies in Higher Education*, 24(3), 331–350.
<https://doi.org/10.1080/03075079912331379935>
43. Nicol, D. J., & Macfarlane-Dick, D. (2006). Formative assessment and self-regulated learning: a model and seven principles of good feedback practice. *Studies in Higher Education*, 31(2), 199–218.
<https://doi.org/10.1080/03075070600572090>
44. Bannigan, K., & Moores, A. (2009). A Model of Professional Thinking: Integrating Reflective Practice and Evidence Based Practice. *Canadian Journal of Occupational Therapy*, 76(5), 342–350.
<https://doi.org/10.1177/000841740907600505>
45. Engstrom, C., & Tinto, V. (2008). Access Without Support is not Opportunity. *Change: The Magazine of Higher Learning*, 40(1), 46–50. <https://doi.org/10.3200/CHNG.40.1.46-50>
46. Allen, D. O., & Webber, D. J. (2010). Attendance and exam performance at university: a case study. *Research in Post-Compulsory Education*, 15(1), 33–47.
<https://doi.org/10.1080/13596740903565319>